

PAR SPĒLĒŠANOS

Konference *Kultūras tulkošana: no nacionālā uz hibrīdo* 2008. gada vasaras sākumā tika sarīkota ar mērķi izgaismot kritiskos punktus kultūrpolitikas programmas *Nacionāla valsts* ierosinātajā Latvijas virzībā un piedāvāt jaunus domas pavedienus kultūrpolitikas veidošanai plurālistiskā demokrātijā.

Mūsu skatījumā etnocentriskums un elitārisms, ko veicina kultūrpolitikas programma *Nacionāla valsts*, ignorē postpadomju Latvijas sociālās realitātes sarežģītību un vajadzības, nepiedāvājot kultūru kā Latvijas sabiedrību vienojošu platformu, bet gan instrumentalizējot to noteiktas sabiedrības grupas interešu prioritizēšanai.

"Kultūrpolitikas vadlīnijās nākamajiem desmit gadiem tiek nevis atzīta dažādu kultūru līdzspastāvēšanas un mijiedarbes iespēja, bet gan pieprasīta visu citu kultūru integrācija caur latvisko diskursu."¹

Konferencē tika apskatīti piemēri no dažādām Eiropas valstīm – Dānijas, Latvijas, Horvātijas, Austrijas, Krievijas –, kur kultūras diskurss nācijvalsts aizsegā tiek izmantots politiskiem un ekonomiskiem mērķiem. Kā to norādīja vairāki konferences dalībnieki, "kultūra" un "vērtību debates" kā, piemēram, kultūras kanona izveide, ir vēl efektīvāks līdzeklis attiecīgu ilgtermiņa pārmaiņu ieviešanā, nekā izmaiņas finanšu politikā un tiesību sistēmā.

Iepretī mēģinājumiem veidot monokulturālu sabiedrību konferences dalībnieki – mākslinieki, politologi, filozofi, mākslas kritiķi un komunikācijas pētnieki – apskatīja kultūras tulkošanu – procesu, kurā viena kultūra, valoda, žanrs cenšas otru pārtulkot savā valodā, tādējādi radot "hibrīdus" veidojumus, kas miermīlīgā veidā pārvar esošās kultūras un sociālās robežas." Tas bija mēģinājums piedāvāt jaunu domāšanas un analīzes platformu, caurskatot demokrātijas definīciju plurālisma kontekstā, un aicinājums saglabāt kultūru kā sabiedrības spēļlaukumu.

Anda Kļaviņa

ON PLAYING

The conference *Cultural Translation: From National to Hybrid* was organized in the early summer of 2008 with an aim to illuminate the critical points in the course suggested by the Latvian National culture policy program *National State* and to offer a new lines of thought for the culture policy in a pluralistic democracy.

We see that the ethno-centrism and elitism fostered by the culture policy program *National State* is ignoring the complex social reality of the Post-soviet Latvia; rather than offering culture as an uniting platform for society, it instrumentalizes culture for the benefit or the certain group of society. „The culture policy guidelines for the next ten years doesn't recognize a possibility of the co-existence and exchange of the different cultures; in stead it requires integration of all cultures via Latvian discourse.”²

Conference offered examples from different European countries – Denmark, Latvia, Austria, Croatia and Russia, where the culture discourse has been used with an excuse of nationa state to accomplish certain political and economical aims. As it was indicated by several conference participants: "culture" and "debates on values" has been recognized by the current political governments as a much more efficient way for installing longterm societal transformation than change in fiscal policy or law system.

What did the conference participants – artists, politologists, philosophers, art critics and communication researchers - offered as an alternative to the vision of monocultural society was the cultural translation – a process where one language, culture and genre is translated into another thus "creating the hybrid formations that transcresses the existing social and cultural borders in a non-violent and democratic way." It was an attempt to offer a new platform for thinking and analysis, by reconsidering the definition of democracy in a pluralistic context and a suggestion for culture to be left as a societal playground.

Anda Klavina

1. Sergejs Kruks intervijā Andai Kļaviņai: *Visi bija apmierināti*, www.satori.lv, 2009.g. 6.feb.

2. Sergei Kruk in interview with Anda Klavina: *Visi bija apmierināti*, www.satori.lv, Feb 6, 2009.

Organizē/ Organizer:

Atbalsta/ Support:

Kultūra 2000

Konferences kuratore un izdevuma redaktore / Curator of the conference and publication – Anda Kļaviņa

Dizains / Design – Ieva Epnere

Logo – Linards Kulless

Tulkojumi uz angļu valodu / Translations into English – Marianna Auliciems

Tulkojumi uz latviešu valodu / Translations into Latvian – Ieva Jirgensone un Anda Kļaviņa

Latviešu valodas tekstu redaktors / Editor of the texts in Latvian – Dainis Leinerts

Angļu valodas tekstu redaktore / Editor of the texts in English – Linda Dombrovska

Konferences fotogrāfijas / Conference photography – Līga Puriņa – Purte

Rakstu krājums izdots tipogrāfijā *Dardedze*, Rīgā / The text volume has been published at the printing house *Dardedze*, Riga.

Tone Olaf Nielsen

Alexei Penzin

Dmitry Vilensky

